

[Kai Moltke.]

rede har foretaget en sådan nedskæring, at 75 pct.s reglen vel ikke bør bringes til anvendelse på kommunalt byggeri og offentlig anlægsvirksomhed, der er skåret godt nok ned i forvejen.“

Under det senere udvalgsarbejde skitserede ganske vist direktør Alkil fra Østifternes Kreditforening, at kreditforeningerne ved en rationering ville sigte imod at standse al långivning og obligationsudstedelse til kommunalt byggeri og henvise sådanne låneansøgende til Kommunernes Realkreditfond. Direktøren fremhævede dog samtidig i sit oplæg, at kreditinstitutionerne ifølge gældende lovs formålsparagraf er en sammenslutning af låntagere, der kun kan bevilge lån og udstede obligationer med lånets sikkerhed som eneste kriterium. En sådan sikkerhed må vel i høj grad siges at være til stede ved offentligt byggeri — oven i købet i langt højere grad end ved meget privat byggeri og ved lån i udstykningsgårde og i spekulationsjord.

Stillingen synes yderligere at være tilspidset i katastrofalt omfang ved, at de private banker efter aftalerne med Nationalbanken om kreditindskrænkning synes at have fortolket Nationalbankens anvisninger så ensidigt, at den gængse kreditydelse til kommunalt byggeri i praksis er indskrænket til et minimum samtidig med, at optagelse af udenlandske lån til relativ lav rente er blevet blokeret af regering og Nationalbank — sikkert rigtigt nok, hvis andre lånemuligheder på rimelige vilkår blev holdt åbne. Resultatet af denne tredobbelte nedskæring af finansiering af kommunalt byggeri og offentlig anlægsvirksomhed har været helt utålelige vanskeligheder for løsningen af fundamentalt vigtige samfundsopgaver som skolebyggeri, seminariebyggeri, sociale institutioner med mere. Agter økonomiministeriet over for de yderst berettigede kommunale protester mod de helt desorganisierende og kaotiske forhold, der er ved at opstå med en faktisk blokering af livsnødvendig og presserende bygge- og anlægsvirksomhed, at give det opståede skæve kreditfordelingsmisorhold sit fortsatte stempel?

Har den højtærede økonomiminister i denne forbindelse bemærket, at repræsentanter for automobilhandlerbranchen den 5.

juli opgjorde finansieringsudgifterne sidste år til afbetalingssalg af automobiler til 1,5 -2,0 milliarder kroner og de beløb, der i 1964 stilledes til rådighed til finansiering af den samlede afbetalingshandel af „varige forbrugsgoder“, til det dobbelte af nævnte kæmpebeløb, af hvilke ca. 1 milliard kroner året forud stammede fra bankkreditter? Mener økonomiministeren, at kreditydelse til forbrug bør have prioritet fremfor kredit til samfundsnyttig produktion? Eller hvordan agter regeringen at gribe ind over for de nævnte iøjnefaldende økonomiske og finansielle skævheder, der for længst har overskredet grænsen til det direkte samfundsskadelige.

Hvad er altså økonomiministeriets planer for at sikre nødvendigt kommunalt byggeri og lige så nødvendige offentlige anlægsarbejder på rimelige og økonomisk forsvarlige vilkår? Er en fornuftsbestemt omlægning af kreditten og en dirigering af og kontrol med investeringernes retning ikke blevet en samfundsmæssig nødvendighed?

Økonomiminister *Henry Grünbaums* svar (28. juli 1965):

Som svar på det af det ærede medlem stillede spørgsmål kan jeg oplyse, at jeg efter aftale med Danmarks Nationalbank snarest muligt vil fremsende eksemplarer af de aftaler, der er indgået mellem Nationalbanken og realkreditinstitutionerne, til folketingets udvalg angående forslag til lov om midlertidig regulering af obligationsudstedelsen. Hovedindholdet i de indgåede aftaler er opsummeret i en skrivelse fra Danmarks Nationalbank til økonomiministeriet. En afskrift af denne skrivelse medfølger som bilag til dette svar.

Jeg må i øvrigt gøre opmærksom på, at ikke alene økonomiministeren, men hele folketingsudvalget — idet ministerens erklæring blev godkendt af udvalget uden forbehold fra nogen side — var indforstået med, at Nationalbanken og realkreditinstitutionerne skulle gives mulighed for at opnå en frivillig aftale, hvori så også måtte ligge, at lovforslagets videre behandling i udvalget bortfaldt, hvis denne aftale blev indgået og derefter godkendt af regeringen. Nogen formel tilbagetrækning af lovforslaget var derfor ikke nødvendig.

Aftalerne mellem Nationalbanken og de